

Er koblingsprocenten i fare?

Finanslovsforhandlingerne er i fuld gang, mens disse linjer skrives. De frie grundskolers tilskud er i spil, fordi regeringen har foreslået en generel besparelse på 1 %, hvilket svarer til knap 475 kr. pr. elev. Regeringens støtteparti, Dansk Folkeparti, har modsat sig besparelsen - især den del der rammer politiet. Når det politiske regnebræt gøres op efter de natlige forhandlinger, kan vi altså meget vel vågne op til den realitet, som finanslovsforslaget fra 5. februar stillede i udsigt: Et beskåret statstilskud, der kun stiger 2,9 %.

Hermed tvinges skolerne til at genåbne budgetterne. Det er ikke fair.

Det er også alt for lidt, når finansministeren samtidigt indgår en overenskomst, hvor lønningerne i 2008 vil stige med over 4 %.

Besparelsen er lanceret som en opsparingsordning, hvor pengene tilbagebetales til skolerne i 2009 - under hensyntagen til konjunkturerne. Det klinger hult.

Koblingsprocenten i spil?

Koblingsprocenten, der sikrer, at de frie grundskolers tilskud fastsættes som en fast procent af folkeskolens udgifter, er imidlertid den helt store bekymring.

Siden begyndelsen af 90'erne har de frie skolers tilskud været udmålt på grundlag af udgifterne til folkeskolen via den såkaldte koblingsprocent. Vi har fået 75 % af de gennemsnitlige udgifter i folkeskolen. Det indebærer, at kommunerne i 2008 betaler 31.642 kr. pr. elev af finanslovstaksten på ca. 41.200 kr. pr. elev. Regeringen vil gennemføre besparelsen ved at nedsætte koblingsprocenten fra 75 % til 74 %, hvilket umiddelbart indebærer, at kommunerne får den største gevinst ved besparelsen, mens nettoeffekten på statens udgifter er meget beskedent. Det er betænkeligt af to grunde.

For det første kan det blive meget svært at få "opsparingen" tilbage i 2009, for det vil betyde, at koblingsprocenten skal sættes op til næsten 76 % og at

kommunerne skal af med flere penge - det kan blive en tung politisk opgave.

For det andet skabes der usikkerhed om koblingsprocentens fremtid - og dermed usikkerhed om skolernes økonomiske fremtid. I 15 år har koblingsprocenten været fundamentet for økonomisk stabilitet og forudsigelighed, som har været grundlag for skolernes udvikling. Jeg håber og beder til, at politikerne på Christiansborg tænker sig meget godt om i denne sag. Det er muligt, at de beslutter at hente en besparelse på finansloven på de frie skolers område - men der er andre og bedre måder end at bruge koblingsprocenten. Det handler også om tillid og troværdighed.

Lønstigningerne i den kommende overenskomstperiode er store; men det skal være medarbejderne vel undt! Det er vigtigt at lærere, pædagoger, ledere, sekretærer, pedeller og rengøringsmedarbejdere får en ordentlig løn og har gode arbejdsvilkår. Det er ærgerligt, at regeringen samtidigt klemmer de samme medarbejdere ved at beskære tilskuddet. Imidlertid er det vilkårene lige nu. For at løse udfordringen er der brug for åbenhed og højt informationsniveau hele vejen rundt i skolen - denne udfordring vedkommer alle. Der skal skabes rum for smidighed, opfindsomhed og udvikling.

Løsningen er naturligvis at få flere elever; men de kommer jo ikke af sig selv. Det handler om at lave en god skole!

Venlig hilsen
Torben Berg
formand

INDHOLD

Er koblingsprocenten i fare?

Hvem bestemmer her? Erfaren bestyrelsesformand reflekterer over samarbejdet mellem bestyrelse og skoleleder (s. 2-4)

CFU-forlig 2008-2011 - gennemgang af hovedpunkterne i CFU-forliget, der fastsætter lønrammen og er grundlag for fornyelse af lærernes overenskomst(s. 4-7)

Vanskelig budgetlægning med ukendt tilskud og store lønstigninger (s. 7-8)

Store forskelle i lærernes undervisningstimal i folkeskolen. Se hvor meget lærerne underviser om året i den skolekommune (s. 8).

Lovforslag om forenklinger på de frie skolers område - ændringer af friskoleloven på vej (s. 8-12).

KORT NYT bl.a. om

- Ledermøder 2008/09
- Kommunikationskursus efterår 2008
- Bud på reguleringsprocenten pr. 1. april
- Konflikt på BUPL-området og de frie skoles stilling

Kalender - 2008

KLUMMEN: Bestyrelses-arbejde og ledelse

Hvad giver mening på en skolen? I denne måneds klumme stilles skarpt på bestyrelsens og ledelsens muligheder og placering i skolens værdiskabende processer. Hver måned skriver en forældre eller skoleleder om et spørgsmål, der brænder på. Som regel er udgangspunktet et af de 10 bud for godt bestyrelsesarbejde, som *Lilleskolerne* har formuleret til Introkurserne for nye bestyrelsesmedlemmer. Men ellers er ordet frit.

I dag tages det 7. bud under behandling:

Ansvars- og opgavefordeling mellem bestyrelse og skoleleder skal holdes klar og respekteres bestyrelsen er hverken personaleleder, sagsbehandler eller pædagogisk leder

Hvem bestemmer her?

Af Hjørdis Dyrland Peetersen, bestyrelsesformand på Roskilde Lille Skole

Stiller man dette spørgsmål på min skole, så er jeg sikker på, at der vil komme mange forskellige svar, og ingen af dem er entydige. Børn og lærere vil garanteret i første omgang sige, at

det gør vi da, det er vores skole, og forældrene vil med samme gode ret sige, det gør vi, det er jo os, der har oprettet skolen. Ved nærmere eftertanke vil man måske komme frem til, at det gør Torben-skoleleder nok, for til sidst ved yderligere refleksion alligevel at sige: "Jamen, mon ikke det er bestyrelsen?"

Ministerielle bestemmelser

I et ministerhoved er der ingen tvivl. "Den overordnede ledelse af skolen varetages af bestyrelsen, som er ansvarlig for skolens drift over for undervisningsministeren" (bekendtgørelse af lov om frie skoler og private grundskoler § 5 stk. 5) og "det skal fremgå af vedtægten, at bestyrelsen varetager skolens overordnede ledelse samt er ansvarlig for skolens drift, herunder at forvaltningen af de statslige tilskud er i overensstemmelse med lov om friskoler og private grundskoler, og at den daglige pædagogiske

ledelse varetages af skolens leder" (bekendtgørelse om vedtægter for frie skoler og private grundskoler § 3). Så banen er kridtet op. På den ene banehalvdel spiller altså bestyrelsen sammen med skolens ledelse det strategiske spil med ansvar for den overordnede drift og på den anden banehalvdel udøver skolelederen pædagogisk ledelse med ansvar for den daglige drift.

Lilleskolernes Sammenslutnings 10 bud

Jeg har valgt at reflektere lidt over det 7. bud og dermed på det gode samarbejde mellem skoleleder og bestyrelse. Begrundelsen kommer her:

Umiddelbart er det ganske let at svare på udspørgsøgnene i det 7. bud:

- **Ja, selvfølgelig** skal ansvars- og opgavefordelingen mellem bestyrelse og skoleleder holdes klar og respekteres
- **Nej, selvfølgelig** er bestyrelsen hverken personaleleder, sagsbehandler eller pædagogisk leder

Og så er den jo sådan set ikke ret meget længere!

En metode til at give opstillede hensigtserklæringer mening er nogen gange at indsætte et **ikke** eller fjerne et **hverken** i sætninger og så se, om udtrykket blot er en selvfølgelighed.

Og rigtigt, det 7. bud er en selvfølgelighed, men så enkelt er det vel heller ikke?

For når udsagnene alligevel spørger, er det vel fordi, det er ganske svært at placere ansvars- og opgavefordelingen mellem bestyrelser og ledere, og at mange ikke har en klar skillelinje mellem disse.

Tidligere generalsekretær i Mellemfolkeligt Samvirke Lars Udsholt udtrykte det sådan i forbindelse med sin afgang i utide: *"at bestyrelsens store engagement i foreningens arbejde ikke altid sikrer ledelsen det fornødne råderum og den nødvendige arbejdsro, og at parterne mangler at blive enige om, hvordan bestyrelsens engagement og ledelsens behov for arbejdsro bedst organiseres"*. Gad vide om dette fænomen ikke kendes i de fleste organisationer, institutioner og virksomheder og også på mange lilleskoler?

Nedskrevne retningslinjer

Men er vejen frem, at bestyrelsens formand og den daglige leder sætter sig sammen for at lave et oplæg til en køreplan for klare retningslinjer (kompetencefordelingsplan) for samarbejdet mellem bestyrelse og ledelse? Om hvem der har høringsret, høringspligt, indsigelsesret, indsigelsespligt, ledelsesret, ledelsespligt og orienteringspligt. Og derefter fremsætte forslaget i bestyrelsen, vedtage det og så håbe på, at det kører.

Afhængig af på hvilket grundlag de enkelte bestyrelsesmedlemmer nemlig er valgt eller har ladet sig opstille, kan en diskussion om sådanne retningslinjer og detailniveauet i disse hurtigt blive et spørgsmål om Pandoras æske. Vil vi, hvis vi åbner æsken, kunne blive enige om, hvad der er bestyrelsens, og hvad der er skolelederens ansvar og opgaver. Specielt hvis hensigterne er vidt forskellige. Jeg taler ikke om de sager, hvor tingene er klare og åbenlyse, men om de tilfælde hvor der er mere på spil. Og specielt hvis det, der er på spil har betydning for den enkeltes barn. Det kræver jo, at hvert enkelt bestyrelsesmedlem skal kunne sætte sig ud over det at være forældre og alene kikke på, hvad der er bedst for skolen og dens fremtidige udvikling. Også på trods af eget barns behov.

For i højere grad at sikre at bestyrelsen har dette helikopterperspektiv, har flere skoler ænd-

ret vedtægterne i retning af at lade bestyrelsesmedlemmer være udpegede i stedet for at være folkevalgte. Det er også sket på min skole. Dette er selvfølgelig et forsøg på at gøre bestyrelsen mere professionel og sikre, at der i bestyrelsen vedvarende findes de fornødne kompetencer, således at bestyrelsen er i stand til at udøve strategisk ledelse og varetage ansvaret for den overordnede drift. Jeg ved godt, at det på mange måder strider mod den oprindelige opfattelse af, hvad en lilleskole er, og at den oprindeligt er oprettet af en kreds af forældre og derfor var forældrenes skole. Alligevel mener jeg, at det er et nødvendigt skridt, hvis vi vil noget med en bestyrelse.

Informations- og dialogmøder

En anden vej at gå er at holde mange og lange informations- og dialogmøder mellem ledelse og bestyrelse for derigennem at sikre en gensidig enighed og forståelse for, hvad der er bestyrelsens kompetenceområde, og hvad der er ledelsens uden måske nødvendigvis i enkeltheder at skulle nedskrive retningslinjer. Men det kræver jo en fælles forståelse for, hvordan man laver skole, og hvor vores skole skal bevæge sig hen. Men hvad nu hvis både bestyrelse og leder bliver skiftet ud? Skal der så mange års dialog til før den fælles forståelse og dermed kompetencefordelingen bliver genetableret?

Der er for mig ingen tvivl om at mange og lange dialoger er nødvendige. Et godt samarbejde hviler på gensidig tillid, respekt og fælles overordnet tankergods. Det får man ikke på de ordinære bestyrelsesmøder alene. Der skal mere til. Uformelle møder hvor bestyrelsesformanden bliver briefet og sat ind i store og små spørgsmål om skolen er nødvendige. Holdninger og synspunkter skal frit kunne vendes, uden at der er tvivl om skolelederens eller bestyrelsesformandens rolle og ansvar.

Men man kommer nok heller ikke uden om også at nedskrive konkrete retningslinjer, der giver mening for den enkelte skole og som sikrer en god køreplan for ansvars- og opgavefordelingen. Om ikke andet så for at klarlægge hvad der er strategisk ledelse, og hvad der er daglig drift. Disse retningslinjer skulle jo ikke gerne bare bliver ord på et stykke papir, men også have rod

i et fælles ønske om at styrke og fremtidssikre skolen.

Forældreforum?

En måde til at undgå, at bestyrelsen behøver at foretage andet end strategisk ledelse og varetage den overordnede drift, kunne være at oprette et forældreforum eller forældreråd. Her kan konkrete og lavpraktiske spørgsmål om skole, børn, kagebaking, ryge- og alkoholordninger, læring og pædagogiske metoder osv. vendes.

På min skole har vi et forældreråd helt uden formel kompetence. Forældrerådet er bindeled mellem forældre og lærere, og vi prøver at lade det være ved det. Vi øver os på, at forældrerådet har sin styrke i at være kontakten mellem læ-

rerne og de øvrige forældre. For det er snublen tæt, at lade forældrerådet være stedet hvor konkrete emner bliver udformet og derefter anvist til bestyrelsen med forventning om blåstempling og ønsket om ophøjelse til "lov". I den fælde skal man være sig for at gå. Ellers bliver det jo blot en måde, hvorpå forældre kan få fingrene ned i den daglige drift. Og så er Pandoras æske for alvor åben, og kun håbet er tilbage.

Hjørdis Dyrland Petersen
bestyrelsesformand, Roskilde Lille Skole

**Besøg Roskilde Lille Skole på
www.rls.dk**

CFU-forlig 2008 - 2011

Forliget af 18. februar danner grundlag for fornyelse af overenskomsten for lærere, ledere og bh.kl. ledere ved frie skoler

FACTS:

Den økonomiske ramme

CFU-forliget 2008-2011		Sådan slår det igennem
Generel lønregulering	8,17 %	Slår igennem i løntabellen: 3,30 pr. 1/4-08; 1,82 pr. 1/4-09; 0,65 pr. 1/10-09 og 2,40 pr. 1/4-2010.
Puljer til forhandling via organisationsaftalerne	2,20 %	Udmøntes gennem forhandling af organisationsaftalen for lærere, ledere og bh.kl. ledere ved frie skoler. Det kan fx ske i form af et nyt, fjerde løntrin, forhøjelse af nuværende løntrin, højere pension osv.
Skøn over lokal løndannelse	1,50 %	Et skøn over værdien af den lønglidning, der forventes på statens område. Udmøntes ikke som højere satser i løntabellen.
Reguleringsordning - skøn	0,73 %	Tilpasningen til det private arbejdsmarked. Skønnes at udløse 0,44% pr. 1/4-08. 0,25% pr. 1/4-09 og 0,04% pr. 1/4-10
Personalegode - kompensation	0,20 %	Udløses 1/4-2009 som en generellønforhøjelse af satserne i løntabellen.
Aftalt ramme i alt	12,80 %	

Procentforhøjelserne beregnes hele vejen igennem på grundlag af den samlede faste løn pr. 31. marts 2008.

KOMMENTAR:**12,8% i lønstigning i perioden 2008-2011 er en kæmpe udfordring**
I 2008 forventes tilskudsstigning på 2,9 % og lønstigning pr. 1. april på ca. 4 %

- Det bliver en kæmpe udfordring, at få enderne til at nå sammen når lønstigningerne pr. 1. april er på omkring 4 %, mens statstilskuddet kun stiger 2,9 % i 2008, udtaler Lilleskolernes formand, Torben Berg ved præsentationen af CFU-forliget, som blev offentliggjort mandag den 18. februar.

- Man skal huske, tilføjer Torben Berg, at der udover de aftalte lønstigninger, forment fortsat vil være et pres for at forhøje de lokalt aftalte løntillæg – så gabet er måske endnu større end det umiddelbart fremstår.

- Hvis finansloven vedtages i april måned med den bebudede tvungne opsparring på 1 % betyder det i sig selv, at skolerne vil mangle knap 500 kr. pr. elev, og med den overenskomst, der nu er lagt op til, frygter jeg, siger Torben Berg, at mange skoler vil stå med et hul i budgettet på måske 7-800 kr. pr. elev. Det er mange penge, hvis de skal findes ved besparelser – så det tvinger skolerne til at øge elevtallet – jeg gætter på, at en gennemsnitlig skole skal optage 2 elever mere for at finansiere overenskomsten og den tvungne opsparring, slutter Torben Berg.

Det er næppe en farbar vej at hæve skolepengene yderligere for at skaffe penge til lønstigningerne. Allerede nu stiger skolepengene hurtigere end statstilskuddet, så det kan være problematisk at skruer endnu mere op for stigningstakten her. Der er kun en realistisk vej: Flere elever.

INDHOLD:

Nedenstående gennemgås hovedpunkter i CFU-forliget og delaftaler.

Reguleringsordningen bevares og manglen på frynsegoder kompenseres

Overenskomstforhandlingerne for lærere, ledere og bh.kl.ledere ved frie grundskoler forventes afsluttet i uge 10 eller 11. Rammen for forhandlingerne er CFU-forliget, der blev indgået den 18. februar. Forliget indeholder en pulje på i alt 2,2 % til forhandlingerne på de frie skolers område.

CFU-forliget stiller en lønstigning på små 1,3% i udsigt til lærere, ledere og børnehaveklasseledere i overenskomstperioden 2008-2011. Reguleringsordningen, der afstemmer lønudviklingen i staten med lønudviklingen på det private arbejdsmarked, videreføres. Det betyder, at det ikke muligt at angive den præcise størrelse af lønstigningerne i overenskomstperioden.

Forliget indeholder en særlig lønstigning på 0,2% som compensation for at ansatte under statens overenskomster ikke kan oppebære frynsegoder. Derudover indeholder også forbedringer for de ansatte på en række andre områder, herunder i forbindelse med barsel, børns sygdom, højere ATP og nye bonusordninger for seniorer.

Som noget nyt indeholder aftalerne udmøntning af trepartsaftalerne, der blev indgået i sommeren 2007 mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter. Aftalerne sigter blandt andet på kompetenceudvikling og på at få medarbejderne til at blive flere år arbejdsmarkedet. Der er afsat en del penge til disse formål; men det er uafklaret, hvorvidt de frie grundskoler kan få del i disse midler – i værste fald vil skolerne blive påført nogle af udgifterne, fx til seniorfridage, uden at få tilført de fornødne ekstra penge.

Ny løn – fortsætter

CFU-forliget indeholder en fælles erklæring om nye lønsystemer med lokalt forhandlede løntillæg (funktionstillæg, kvalifikationstillæg og tillæg for opnåelse af resultater). Parterne er enige om, at det er vigtigt at den lokale løndannelse fungerer i praksis og kommer til at virke alle steder.

Det betones at lokal løndannelse er et lokalt anliggende på den enkelte skole og at den lokale løndannelse ikke må normeres af centrale udmeldinger fx om størrelsen af puljen eller om kun at anvende bestemte arter af tillæg.

Der er også indgået aftale om at tilvejebringe bedre lønstatistikker.

Barsel – forlængelse af lønnet forældreorlov

De nuværende regler om lønnet forældreorlov ændres til en "6+6+6-model", der består i 3 lønnede orlovsperioder á 6 uger. Moderen og faderen har hver 6 uger – forudsat de begge er ansat under en statslig overenskomst – og herudover bliver der 6 uger til deling.

Efter de nuværende regler gives der 10 uger samt yderligere 2 uger til faderen.

Partnere i registreret partnerskab får ret til under visse betingelser at holde to ugers orlov med løn inden for de første 14 uger efter barnets fødsel. Endvidere sidestilles adoptanter med biologiske forældre med hensyn til retten til lønnet forældreorlov.

Ændringer skal træde i kraft pr. 1. april 2008 og gælder fødsler, der sker eller forventes at ske den 1. april 2008 eller senere. For børn født eller modtaget før 1. april 2008 gælder de hidtidige regler.

Barns 1. og 2. sygedag

Muligheden for at give hel eller delvis tjenestefrihed med løn på barnets 1. sygedag udvides til at gælde 1. og 2. sygedag.

ATP-satserne løftes

Pr. 1. januar 2010 rykker lærere, ledere og bh.kl.ledere op i ATP-bidrag fra sats C til sats A.

Desuden er det aftalt, at der skal ske generelle forhøjelser af ATP-satserne indenfor de økonomiske rammer ved overenskomstfornyelsen på det tidspunkt, hvor forhøjelsen gennemføres.

Seniorordninger – bonusordning

I forliget er aftalt en "senior-bonus", som har til formål at fastholde ældre medarbejdere længere

tid på arbejdsmarkedet. Ordningen er en udmøntning af de såkaldte "trepartsmidler" – altså penge der ligger udover overenskomsten. Det er imidlertid uklart, hvordan de frie skoler får anvist disse penge.

På LC-området, hvor de frie skoler hører til, indebærer ordningen ret til en bonus hvert ekstra år medarbejderen fortsætter – dog kan bonusen højst udløses 3 gange, nemlig i 2009, 2010 og 2011. Retten til bonus opnås ved 62 år. Bonusen pr. år er på 2,9 % af den samlede faste løn. Den kan eventuelt veksles til et antal seniordage (= fridage) eller til ekstraordinær pensionsopsparing. Ved veksling af seniorbonus til seniorfridag beregnes prisen på en dag som 1/260 del af den samlede faste løn.

Desuden udgår bestemmelsen om, at overenskomsten ikke gælder for ansatte, der er fyldt 70 år, men den automatiske indbetaling af pensionsbidrag stopper dog ved 70 år. Pensionsbidraget skal i stedet udbetales til den ansatte, med mindre vedkommende ønsker bidraget indbetalt på en pensionsordning.

Tillidsrepræsentanter får længere opsigelsesvarsel

Opsigelsesvarslet for tillidsrepræsentanter for højes, således at det fremover vil være den pågældendes overenskomstmæssige opsigelsesvarsel tillagt 3 måneder. Hidtil har varslet været pågældendes almindelige varsel, dog mindst 5 måneder.

Aftalen om arbejdstid m.v. i forbindelse med kursusdeltagelse

Aftalen af 24. marts 2006 om arbejdstid m.v. i forbindelse med kursusdeltagelse ophæves.

Personalegoder

"Frynse-ordninger", fx sundhedsforsikringer, arbejdsgiverbetalt fitness-center, hjemmecomputere helt eller delvist finansieret ved træk i bruttolønnen og andre af den slags ordninger, som kendes fra det private arbejdsmarked og

som ifølge de seneste skrivelser i pressen er ved at brede sig på det kommunale område, er som bekendt ikke tilladt indenfor statens overenskomstområde. Som kompensation gives der med virkning fra 1. april 2009 en lønstigning på 0,2 % - stigningen ligger udover den generelle lønstigning og udover hvad reguleringsordningen måtte udløse til den tid. Kompensationen indgår i den samlede ramme på 12,8 %, jf. skemaet på side 1.

Lønstatistik og lokale aftaler

Der etableres en arbejdsgruppe med henblik på at udvikle nye og lettilgængelige statistikværktøjer, der kan anvendes af såvel ledelsen som tillidsrepræsentanten. Målet er en enkel og let anvendelig lønstatistik på institutionsniveau.

Parterne er enige om at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en fælles vejledning om indgåelse af lokale aftaler.

Gruppelivsdækningen forhøjes

Med virkning fra 1. april 2008 forhøjes forsikringssummen ved død i gruppelivsordningen fra 275.000 kr. til 300.000 kr. Præmien til gruppelivsordningen er uændret idet forhøjelsen finansieres af bonusmidler i gruppelivsordningen.

Kompetenceudvikling

Kompetenceudviklingen er opprioriteret med knap 200 mio. kr. til i alt 410 mio. kr. i overenskomstperioden. Pengene skal bruges på tre områder:

- 194 mio. kr. er afsat til kompetenceudviklingsinitiativer i forbindelse med trepartsaftalerne for sommeren 2007
- 134,4 mio. kr. er afsat til kompetencefonden, som videreføres og som de frie skoler får en andel af ved udlodning gennem Fordelingssekretariatet
- 81,7 mio. kr. er afsat til en ny fond til udvikling af statens arbejdspladser, herunder kompetenceudvikling af forskellige faggrupper.

Fratrædelsesgodtgørelse for pensionsberettigede

Det er aftalt, at fratrædelsesgodtgørelse efter funktionærlovens bestemmelser også skal komme til udbetaling ved afskedigelser, når den ansatte på afskedigelsestidspunktet vil oppebære alderspension fra arbejdsgiver. Herved forbedres den ansattes stilling, idet afskedigede, der er berettiget til en pension ikke samtidigt er berettiget til fratrædelsesgodtgørelse efter funktionærlovens § 2 a, der tilkender henholdsvis en fratrædelsesgodtgørelse på 1 mdr., 2 mdr. eller 3 mdr. hvis ansættelsesforholdet har varet i mindst 12 år, 15 eller 18 år.

Vanskelig budgetlægning med ukendt tilskud og store lønstigninger

Lilleskolernes bestyrelse tror ikke det er en god ide at lade skolepengene stige for at finansiere lønstigninger og nedskæring af tilskuddet

Hvor skal pengene komme fra? Det spørgsmål optager givetvis de fleste økonomifolk rundt om på skolerne. Flere elever, synes at være det eneste realistiske svar, med mindre man vil ud i besparelser eller har råd til at se tiden an og måske risikere at få underskud på driften. Det var konklusionen, da *Lilleskolernes* bestyrelse for nylig drøftede situationen.

Med CFU-forliget og en mulig 1% besparelse på finansloven må man regne med, at lønningerne stiger væsentligt mere end tilskuddet.

Skolepengene kan sættes i vejret – men kun til en vis grænse. I den forbindelse er det værd at bemærke, at man siden 2003-2004 har set, at skolepengene på medlemsskolerne gennemsnitligt

er steget betydeligt mere end statstilskuddet. Mens statstilskuddet pr. elev er vokset med lidt over 15 % fra 2000 til 2006 er skolepengene, inklusive sfo-betalingen, steget med op mod 30 % i samme periode. De samlede indtægter pr. elev er i perioden vokset med lidt over 20 %. Skolepengene bør stige i takt med løn- og prisudviklingen – men det vækker bekymringen når stigningen er markant højere, for det kan betyde at flere får svært ved at betale.

Af Finansministeriets økonomisk-administrative vejledning for pris- og lønudviklingen fremgår, at man i 2008 regner med en årlig lønstigning på 3,0 % og at forbrugerpriserne vil stige med 2,4 %. Det er *Lilleskolernes* vurdering, at skolerne må indstille sig på større stigninger end ministeriets vejledning antyder.

"Effektiviseringer" har været et krav i mange år; og kan selvfølgelig ikke afvises som en mulighed. Der dog en type effektivisering, der er særligt interessant; nemlig den fokusering af medarbejdernes og ledelsens indsats, som fører til større tilfredshed blandt elever og forældre med skolens tilbud – for det er en vej til flere elever.

Store forskelle i lærernes undervisningstimetal i folkeskolen

Finansministeriet har i et svar til Finansudvalget opgjort det samlede antal årlige undervisningstimer pr. fuldtidslærer på kommuneniveau for skoleåret 2007/08. Opgørelsen bygger på indberetning fra 1586 folkeskoler, hvilket er meget tæt på 100 %. Kun en lille håndfuld skoler er pillet ud af statistikken på grund af markante afvigelser fra gennemsnittet.

Skoleposten har sakset i undersøgelsen og bringer hermed listen over de kommuner, medlemsskolerne er beliggende i. Skulle du savne oplysninger fra en kommune, er du velkommen til at kontakte sekretariatet. Tabellen viser årlige undervisningstimer á 60 minutter pr. fuldtidslærer i kommunerne.

Fredensborg	716	Syddjurs	692	Kalundborg	680	Rudersdal	660
Sorø	704	Skanderborg	692	Frederikshavn	680	Ballerup	660
Helsingør	704	Holbæk	688	Odense	676	Samsø	652
Bornholm	704	Greve	688	Næstved	676	Albertslund	648
Viborg	704	Lolland	688	Gladsaxe	672	Halsnæs	640
Odsherred	696	København	688	Randers	672	Norddjurs	632
Køge	696	Roskilde	684	Århus	668	Gribskov	576
Hillerød	692	Aalborg	684	Guldborgsund	668		
Kerteminde	692	Hørsholm	684	Faxe	664		

KILDE: Finansministeriet/ UNI-C Statistik og Analyse.
(Det ugentlige timetal er omregnet til årligt timetal af Lilleskolernes sekretariat)

Lovforslag om forenklinger på de frie skolers område

Undervisningsministeriet er på vej med et lovforslag, der sigter på at modernisere og forenkle bestemmelser på de frie skolers område – herunder på grundskoleområdet. Set fra de frie grundskolers synsvinkel er hovedpunkterne i lovforslaget:

- Kravene til en skoles geografiske og bygningsmæssige enhed modificeres med henblik på at give skolen mulighed for udvidelser i nærområdet. Ifølge forslaget skal skolens bygninger fremover "ligge i geografisk nærhed af hinanden". Hidtil har kravet været, at skolen skal udgøre "en geografisk og bygningsmæssig enhed". *Lilleskolerne* hilser forslaget med tilfredshed, idet foreningen i mange år har arbejdet for en lempelse af den meget begrænsende regel.

- Fripladsadministrationen bliver forenklet, idet Fordelingssekretariatet får hjemmel til, at indhente økonomiske oplysninger fra skattemyndighederne. Oplysningerne kan indhentes, når skolen anmoder om det. *Lilleskolerne* anser dette for en hensigtsmæssig modernisering.
- Bidraget til Barselsfonden, som fratrækkes den samlede bevilling inden tilskudstaksterne beregnes, vil fremover blive nævnt i loven.
- Formuleringen vedrørende undervisningstilskud ajourføres med de nye bestemmelser om en særlig undervisningstakst til elever i 10. klasse.
- En ny bestemmelse vil formentlig gøre det vanskeligere, at oprette en ny fri grundskole ovenpå resterne af en nedlagt fri grundskole i de samme lokaler og med næsten de samme elever og lærere. Skulle en sådan ny skole opstå, gælder de lempelige elevtalskrav for nyoprettede skoler ikke.
- Skoler med en særskilt international afdeling, hvor undervisningssproget er et andet end dansk, kan afmelde den obligatoriske afgangsprøve særskilt for eleverne i den internationale afdeling.
- Kravene til at en skoles bestyrelsesmedlemmer skal beherske dansk i skrift og tale lempes ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk og ved tyske mindretalsskoler. Mindst to af bestyrelsesmedlemmerne på sådanne skoler skal ifølge forslaget fremover opfylde kravet.
- Reglerne om frie kombinerede skoler præciseres og gøres ens i lovene for de forskellige frie skoleformer (grundskoler, gymnasier og frie kostskoler). I friskoleloven foreslås indsat en bestemmelse om, at en fri grundskole også kan varetage skole og undervisningsvirksomhed som privat gymnasieskole, privat hf-kursus og efterskole, hvis skolen opfylder lovgivningens betingelser for at varetage kombineret skoledrift.
- For de private gymnasier indebærer lovforslaget, at de private gymnasier får mulighed for at indgå aftaler om, at nærmere bestemte administrative opgaver løses i fællesskab, således at en skole løser de pågældende opgaver for en eller flere andre skoler. *Lilleskolerne* ser gerne at de frie grundskoler får tilsvarende muligheder for at arbejde sammen.

Lovforslaget forventes vedtaget inden sommerferien til ikrafttræden 1. august i år.

BESTYRELSESTRÆF 2008

**Det strategiske beredskab
læringsproces med Lego Serious Play
visioner, ledelse, konkrete udfordringer
og samarbejdet mellem bestyrelse og skoleleder**

11.-12. april 2008 på Kobæk Strand

Repræsentantskabsmøde 2008 afvikles fredag, den 11. april om eftermiddagen

**FLERE end 80 bestyrelsesmedlemmer
og skoleledere er allerede tilmeldt – er du?**

KORT NYT

om lilleskoler og frie grundskoler

Den Alternative Skole

Skoleleder Jørgen Skou er fratrukket efter aftale med bestyrelsen. Morten Pedersen, der hidtil har været viceskoleleder, er konstitueret som skoleleder.

18 ud af 28 ny skoleinitiativer fastholder anmeldelsen

18 ud af de 28 nye skoleinitiativer, der pr. 15. august indbetalte første rate anmeldelsesgebyret, fastholder anmeldelsen ved at de har indbetalt anden rate på 10.000 kr. inden fristen udløb 1. februar i år. Det betyder, at op til 18 nye skoler kan starte med tilskud til august.

Første ledermøde i 2008/09 handler om specialundervisning

Datoerne for ledermøder i det kommende skoleår er nu fastlagt:

- 28. oktober
- 4. december
- 3. februar
- 23. april

Det første møde, den 28. oktober, tager bolden op efter konferencen om specialundervisning i december 2007, hvor der blev set på de eksterne vilkår for specialundervisningen. På mødet til oktober retter vi blikket indad: Hvordan gør vi skolen rummelig, så undervisningen kan imødekomme de mange forskellige behov hos eleverne? Skolerne vil gerne optage elever med særlige eller vidtgående behov; men hvordan kan det i lade sig gøre i praksis under de aktuelle økonomiske vilkår og i en benhård prioritering overfor alle de andre krav skolen møder?

Mødet henvender sig såvel til skoleledere som de lærere, der har ansvar for specialundervisningen fx som koordinator, afdelingsleder eller tovholder på området.

Hvordan fortæller vi den gode historie om os selv? – nyt kursus

Vi har så meget, vi skal informere om og vi har endnu mere, som vi gerne vil fortælle om os selv, om skolen, om de mange hensyn, alle ideerne, som vi desværre ikke har tid eller penge til at føre ud livet.... Men hvordan får man fortalt om det, så der bliver lyttet?

Man må lære noget om kommunikation! Den gode historie skal fortælles hver dag internt i skolen og til omverdenen. I efteråret afholder *Lilleskolerne* et kommunikationskursus over 2 dage - 6. november og 11. december - med ca. 4 uger mellem de 2 kursusdage, således at der bliver gode mulighed for at inddrage egne kommunikationsopgaver i kurset. Der vil være et begrænset antal pladser - men vi er selvfølgelig klar til at dublere kurset, hvis der er basis for det. Kurset henvender sig til ledere og andre med ansvar for skolens skriftlige kommunikationer. Program og tilmeldingsblanket forventes udsendt i maj måned.

Bud på reguleringsprocenten/ lønstigningerne pr. 1. april 2008

Et kvalificeret skøn angiver, at reguleringsprocenten pr. 1. april 2008 vil lande på ca. 25,5%, mod den aktuelle værdi på 21,7913%. Skønnet bygger på, at CFU-forliget godkendes og at tilpasningsordningen til det private arbejdsmarked kommer til at ligge på ca. 0,4 procentpoint.

Reguleringsprocenten er grundlaget for, at beregne satserne i løntabellen. Reguleringsprocenten indeholder imidlertid kun lidt over totredjedele af de lønforbedringer, overenskomstfornyelsen indebærer. Resten udmøntes på forskellig vis - det kunne eksempelvis være løft af basislønnen eller et nyt fjerde trin på basislønskalaen, således som vi har set det i forliget på folkeskoleområdet. Om der kommer et fjerde løntrin, forhøjelser af løntrin,

højere tillæg eller noget helt syvende afgøres i forhandlingerne mellem Personalestyrelsen og LC, som fortsætter i denne uge - og muligvis ind i næste uge.

Tilbage melding fra gymnasier, handelsskoler og andre ungdomsuddannelser til grundskolen bliver lovpligtig

Ungdommens Uddannelsesvejledning skal arrangere dialogmøder, hvor repræsentanter fra alle ungdomsuddannelsesinstitutioner giver tilbage melding til grundskolerne og UUU om de unges forudsætninger for at få udbytte af undervisningen i det første år efter optagelsen på denne eller hin ungdomsuddannelse. Denne nyskabelse fremgår af et forslag til ændring af vejledningsloven, som Undervisningsministeren har sendt til høring med henblik på vedtagelse i denne folketingssamling til ikrafttræden den 1. august i år.

Tilbage meldingen skal, fremgår det af lovforslaget, være egnet til at sikre at grundskolerne får bedre mulighed for at vurdere om den enkelte skoles indsats over for eleverne har været hensigtsmæssig i forhold til de unges valg af uddannelse. Tilbage meldingen er også henvendt til Ungdommens Uddannelsesvejledning med henblik på, at UUU kan vurdere om deres faglige og vejledningsmæssige indsats har været hensigtsmæssig.

Forslag til bekendtgørelse om brobygning og introduktionskurser til ungdomsuddannelserne

En ny bekendtgørelse, der forventes at træde i kraft 1. august i år, beskriver reglerne og mulighederne for eleverne i 8.-10. klasse med hensyn til brobygning og introduktionskurser til ungdomsuddannelserne.

Elever i 8. klasse kan tilbydes introduktionskurser til ungdomsuddannelser med henblik på

at forberede eleverne på valget af uddannelse i 9. klasse.

Elever i 9. og 10. klasse kan tilbydes brobygning til en ungdomsuddannelse, hvor elever i en periode deltager i et undervisnings- og vejledningsforløb på en ungdomsuddannelse. For elever i 9. klasse er brobygningen en mulighed, som skolen kan vælge at tilbyde eleverne.

For elever i 10. klasse gælder, at brobygnings- og praktikforløb er integreret del af 10. klasse, som også gælder elever på frie grundskoler.

Lilleskolerne slår i sit høringssvar til lyd for, at kravene om brobygning skal kunne opfyldes ved at brobygge til en ungdomsuddannelse i et andet land, når skolens undervisning har et internationalt perspektiv og under forudsætning af at ungdomsuddannelsen i det andet land matcher de ungdomsuddannelser, der kan brobygges til i Danmark.

Konflikt på BUPL-området?

En eventuel arbejdskonflikt indenfor det kommunale område (KTO) vil ikke omfatte ansatte under overenskomsten mellem BUPL og FGF.

Vi er blevet gjort bekendt med, at der skulle være udsendt information fra enkelte af BUPL's lokale afdelinger om, hvordan ansatte pædagoger skal forholde sig i tilfælde af konflikt på det kommunale område.

Vi vil derfor præcisere, at en eventuel arbejdskonflikt indenfor det kommunale område ikke vil omfatte ansatte under overenskomsten mellem BUPL og FGF.

Venlig hilsen
Bente Stoltze
Konsulent i Løn- og ansættelse,
BUPL Forbund.

Lilleskolefestival 2008
TILMELDING NU på
<http://www.lilleskolefestival.dk>

KALENDER – 2008 – 2009

Arrangementer henvendt til bestyrelsesmedlemmer er fremhævet med blå

6. marts Ledermøde i Århus
- 11.- 12. april Bestyrelsestræf og Repræsentantskabsmøde*
29. april Ledermøde i Holbæk - Program udsendes primo 2008
- 27. maj Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer i Jylland*
- 3. juni Intromøde for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer på Sjælland*
24. - 26. sept. Ledertræf 2008 i Svendborg
28. oktober Ledermøde/ konference om specialundervisning for skoleledere og specialundervisnings-koordinatorer
- efterår Regionsmøder i Jylland og på Sjælland om "Det gode bestyrelsesmøde og bestyrelsesår"*
- 1. nov. Lilleskolens Dag 2008*
6. november "Den gode historie" – et kommunikationskursus, for ledere og andre interesserede, hvor og 11. december der arbejdes med at udvikle skolens interne og eksterne kommunikation
12. - 14. nov. Specialundervisningstræf 2008
4. december Ledermøde
3. februar Ledermøde
- 27. - 28. marts 2009 Bestyrelsestræf og Repræsentantskab 2009*
23. april Ledermøde